

obzornik

glasilo delovne organizacije

Nova tovarna nadaljuje Brestove razvojne poti

OB TRIDESETLETNICI SAMOUPRAVLJANJA NA BRESTU SMO SVEČANO ODPRLI NAŠO TOVARNO OGNJEODPORNIH PLOŠČ

Oktober je pravzaprav »Brestov mesec«. Vsak oktober, ko tudi sicer pobiramo sadove celoletnega dela, praznuje Brest svoj rojstni dan in začetke samoupravljanja.

Tudi letošnji oktober nam je dal lep sad: ob tem, ko smo praznovali tridesetletnico samoupravljanja na Brestu in občinski praznik, smo obeležili tudi novo delovno zmago na Brestovi razvojni poti: slovesno smo odprli našo novo tovarno ognjeodpornih plošč.

18. oktobra se je v skladno urejenem skladiščnem prostoru tovarne zbralo blizu petsto udeležencev slovesnosti, med katerimi so bili številni predstavniki republiških, medobčinskih in občinskih družbeno-političnih organizacij in skupnosti, pa nekdanji in sedanji Brestovi samoupravljalci ter ostali občani.

Slovesnost je pričel predsednik delavskega sveta Igor Gornik, ki je označil namen in pomen tega praznovanja ter v imenu Brestovcev pozdravil prisotne. V krajšem pozdravnem nagovoru je glavni direktor Bresta inž. Jože Strle poudaril pomen te nove naložbe, ki je plod samoupravnega združevanja sredstev več delovnih organizacij (poleg Bresta še Belinke, Melamina in Lesnine). Nova tovarna je še en korak v prestrukturiranju Brestove proizvodnje, kar smo si s svojimi razvojnimi načrti zastavili že pred leti in bomo nadaljevali tudi v prihodnje.

Posebej se je zaustavil ob lepem Brestovem jubileju — tridesetletnici samoupravljanja. Ob zahvali vsem, ki so soustvarjali in poglobljali samoupravne odnose, je poudaril, da Brest ne bi tako trdno in strmo rasel brez pravih samoupravnih odločitev. Zatem se je še zahvalil vsem sodelavcem, ki so v rekordno kratkem času izpeljali to zahtevno naložbo, katere je plod njihovega lastnega ustvarjalnega dela, izvajalcev posameznih del in dobaviteljem opreme. Po prisrčni čestitki prionirjev Brestovim delavcem je spregovoril podpredsednik republiške gospodarske zbornice Rudi Šepič.

PRAVILNA RAZVOJNA USMERITEV
Po uvodnih pozdravnih besedah je dejal:
Z otvoritvijo novih proizvodnih zmogljivosti v Brestu, s katerimi utrjujete in širite svoje materialne osnove za delo in možnosti za ustvarjanje večjega dohodka, kar zagotavlja dober prihodnji razvoj vaše delovne organizacije in vašega kraja, boste delavci Bresta tudi najbolj

PRAVILNA RAZVOJNA USMERITEV

Po uvodnih pozdravnih besedah je dejal:

Z otvoritvijo novih proizvodnih zmogljivosti v Brestu, s katerimi utrjujete in širite svoje materialne osnove za delo in možnosti za ustvarjanje večjega dohodka, kar zagotavlja dober prihodnji razvoj vaše delovne organizacije in vašega kraja, boste delavci Bresta tudi najbolj

in da vam morajo doseženi uspehi služiti kot velika vzpodbuda za prihodnje, še bolj uspešno delo. Obenem pa vaši uspehi tudi potrjujejo, da je vaša delovna usmeritev pravilna. Zato si velja še bolj prizadevati, da bi zastavljeno pot tudi naprej utrjevali z dogovarjanjem in poglobljanjem družbenoekonomskih odnosov na načelih socialističnega samoupravljanja.

POTREBUJEMO TAKŠNE IZDELKE

Predvsem bi rad poudaril, da se izdelki te tovarne, ognjeodporne mineralne plošče, smiselno (Nadaljevanje na 2. strani)

Predsedstvu Socialistične federativne republike Jugoslavije,
predsedstvu sveta Zveze sindikatov Jugoslavije

Delavci BRESTA, industrije pohištva Cerknica in občani občine Cerknica, zbrani na slovesni otvoritvi tovarne ognjeodpornih plošč, praznujemo novo delovno zmago na svoji uspešni razvojni poti, kar je nov prispevek k utrjevanju našega gospodarstva in nov korak v razvijanju naših družbeno-ekonomskih odnosov.

Obenem z novo delovno zmago praznujemo tudi tridesetletnico samoupravljanja na Brestu, kar daje tej slovesnosti še posebno vsebino. Nedvomno je k našemu izredno naglemu in dinamičnemu gospodarskemu razvoju prispeval prav razvoj samoupravnih odnosov, ki so delavcem dali pravico in odgovornost, da odločamo o svojih razvojnih poteh ter o rezultatih svojega dela; s tem so nam dali resnično možnost, da soustvarjamo celovite odnose v naši družbi.

Danes praznujemo tudi praznik naše občine, ki ima bogato revolucionarno tradicijo in se je iz zelo revnega, zaostalega kmetijskega področja ob velikem samoodrekanju izoblikovala v industrijsko razvito občino. Pomembno vlogo v njenem naglem gospodarskem razvoju ima prav Brest, ki daje kruh nad 2000 delavcem.

Ob tem našem novem delovnem uspehu, ki nam daje poročilo za še hitrejši razvoj, obljubljam, da si bomo po svojih močeh prizadevali za stabilizacijo našega gospodarstva in nadaljevali pot, zraslo iz revolucionarne preobrazbe naše družbe, ki jo je začrtala Komunistična partija pod vodstvom tovariša Tita.

Delovni kolektiv BRESTA
in občani občine Cerknica

Nova tovarna nadaljuje Brestove razvojne poti

(Nadaljevanje s 1. strani)

no vključujejo v proizvodno področje, ki smo ga doslej precej zanemarjali. Iz tehničnih značilnosti teh plošč je namreč videti, da imajo poleg ognjeodpornosti tudi razmeroma dobre izolacijske lastnosti, da odlično preprečujejo širjenje požara, obenem pa so tudi dober zvočni in toplotni izolator, zadoščajo pa tudi nekaterim drugim zahtevam. Med temi značilnostmi se mi zdijo zlasti pomembne njihove toplotno-izolacijske lastnosti, ki so resda v primerjavi z drugimi izolacijskimi ploščami skromnejše, so pa zato negorljive.

Najrazličnejši izolacijski elementi oziroma sploh vsi izdelki, ki kakorkoli prispevajo k varčnejši porabi energije, bodo zelo iskano blago v prihodnje, ko nas bodo še bolj kot doslej pretresale in pestile energetske krize in bomo zato prisiljeni razpoložljive energetske vire in proizvedeno energijo uporabljati kar najbolj racionalno.

Mislím, da se energetskih težav, ki so se v svetu pričele že z naftno krizo v letu 1973, pri nas nismo pravočasno zavedali, saj je do takšne iztreznitve prišlo šele od leta 1978 naprej.

Kljub temu, da se energetskih težav v zadnjem času že predbro zavedamo, pa se v gospodarstvu še nismo uspeli temu primerno organizirati. Poleg tega, da v gradbeništvu termoizolacijske materiale še vse premalo uporabljajo, čeprav z njimi lahko dosežemo tudi do 40-odstotne prihranke pri energiji, se nesmotrno obnašamo tudi pri razvijanju proizvodnje večine termoizolacijskih elementov.

V zadnjem obdobju smo se namreč že večkrat srečali z dejstvom, da se takšne kapacitete razvijajo nenačrtno in da so nekatera takšna prizadevanja obarvana tudi z ozko podjetniškimi gledanji, pa tudi z različnimi regionalnimi interesi.

NAŠA SKUPNA PRIZADEVANJA ZA VEČJI IZVOZ

Mislím, da je ustrezno načrtovanje za prodajo vaše proizvodnje mineralnih plošč na tujem trgu zelo pomembno tudi zato, ker menite, da boste letno izvozili okrog 30 odstotkov proizvodnje teh plošč in sicer predvsem na konvertibilno področje, kamor je še posebej težko prodreti. Močno podpiram takšno poslovno usmeritev, ki ni nujna

samo zato, ker si morate zagotoviti kar precejšen delež oziroma okrog 12 odstotkov surovin za proizvodnjo teh plošč iz uvoza, temveč je potrebna tudi zaradi vključevanja v splošne napore gospodarstva za zmanjševanje trgovinskega primanjkljaja.

Najnovejši podatki o zunanji trgovini namreč kažejo, da letošnji rezultati v izvozu še precej zaostajajo za prizadevanji. Tako smo v letošnjih prvih osmih mesecih kljub velikemu zagonu v prvih treh mesecih doslej pri izvozu dosegli slabše rezultate od predvidenih in smo zato še precej oddaljeni od zmanjševanja primanjkljaja v plačilni bilanci. To pa je obenem tudi ključni pogoj za uresničitev zastavljene politike gospodarske stabilizacije. Kot je znano, si za to vsi odgovorni dejavniki, med njimi tudi Gospo-

bistvenimi pogoji gospodarjenja v prihodnjem letu in v prihodnjem srednjeročnem obdobju.

Velika izvozna usmerjenost gospodarstva in prizadevanja, da bi izvoz še povečali pa se v veliki meri odraža v gibanju industrijske proizvodnje. Čeprav smo še v začetku leta ugotavljali preveč intenzivno gospodarsko rast, ki je bila precej večja od skromnejše načrtovane industrijske proizvodnje in je tudi znatno nad okvirom resničnih materialnih možnosti, zlasti glede uvoza, nas zadnji podatki o gibanju proizvodnje soočajo z dejstvom, da bomo z resolucijo načrtovan obseg industrijske proizvodnje letos zelo težko dosegli.

TEŽAVE Z UVOZOM

Ko je opozoril na težave ob motnjah in prekinitvah naših blagovnih tokov, je tovariš Šepič nadaljeval:

Številni gostje ob svečani otvoritvi nove tovarne

darska zbornica, zlasti pa večina izvoznega gospodarstva prizadevajo, da bi zamujeno nadomestili v prihodnjih mesecih.

Vendar kaže ob tem odkrito priznati, da bi bili izvozni uspehi nedvomno večji, če bi bile organizacije pravočasno seznanjene s pogoji gospodarjenja v mednarodni menjavi dela. Zato se trudimo, da bi bili manjkajoči ukrepi na tem področju pravočasno sprejeti in bi bile organizacije združenega dela pravočasno seznanjene vsaj z najbolj

Večje težave pri oskrbi z domačim reprodukcijskim materialom ima že več kot polovica vseh industrijskih organizacij, z uvoženim materialom pa je v povprečju dobro preskrbljeno le okrog 20 odstotkov industrije. Še posebej zaskrbljujoče pa je, da so gibanja na tem področju zelo negativna in ne obetajo, da bi se stanje v kratkem izboljšalo. Takšne težave se pojavljajo predvsem zaradi prevelike usmeritve reprodukcijskega materiala v izvoz in iz znanih težav

njeni zaostanek pri izvozu ne bi bil prehud.

NEUREJEN SISTEM CEN

Kar zadeva cene, v zbornici in tudi v gospodarstvu vidimo rešitve v skorajšnjem novem zakoniku o cenah, ki bo moral prispevati k večjemu delovanju tržnih in drugih gospodarskih zakonitosti. Seveda pa tudi ob tem ne bo šlo brez težav, saj ugotavljamo, da še močno zaostajamo pri pripravi nekaterih osnov za uresničevanje novega sistema cen.

Večje uveljavljanje tržnih in drugih gospodarskih zakonitosti pa je potrebno tudi zato, da prekinemo z dosedanjim preveč širokim administriranjem pri cenah, ko so bile višje cene skoraj po pravilu odobrene samo novim izdelkom. Zato smo se srečevali z bliskovitimi spremembami proizvodnih programov, pri čemer pa ponekod sploh ni šlo za nove proizvode, temveč samo za novo črkovanje tipa proizvoda.

Posledice takšnega negospodarnega ravnanja pa so v manjših proizvodnih serijah, kar samo povečuje proizvodne stroške, s čimer se manjša poslovni uspeh in kar končno pelje tudi k pomankljivi oskrbi in k desortiranju tržišča. Seveda pa se tako ne morejo obnašati vse organizacije. Zato so pri takih pogojih gospodarjenja prizadete zlasti tiste, ki svojih proizvodnih programov ne morejo hitro spreminjati in se tako prilagajati možnostim za pridobivanje dohodka. Ureditev teh in podobnih vprašanj na področju cen je ena

Posebej so se vsi prisotni zanimali za razstaveni prostor, kjer je bila prikazana uporabnost naših plošč

pri uvozu, medtem ko precejšen del takšne domače proizvodnje opuščamo zaradi velikih ne skladij v cenah.

izmed ključnih nalog v prihodnjem obdobju.

O PRIHODNJIH NALOŽBAH

Potem, ko se je zaustavil pri težavah z nelikvidnostjo bank in delovnih organizacij, je tovariš Šepič spregovoril tudi o novih naložbah:

Treba si bo prizadevati, da bomo v prihodnjem srednjeročnem obdobju dosledno uveljavljali merila za usmerjanje naložbene politike in prestrukturiranja gospodarstva. O njih se pravkar dogovajamo in jih dokončno oblikujemo. Mislím pa, da tudi ta razmeroma zelo ostra merila za prestrukturiranje v prihodnje ne bodo preprečila izgradnje podobnih proizvodnih obratov kot je na primer vaša nova tovarna, ki bo danes pričela z redno proizvodnjo.

Pri tem mislim na tovarne, ki bodo imele podoben proizvodni program, torej izvozno usmerjen, družbeno potreben, sodobno tehnološko opremljen ter bodo s tem dajale tudi ustrezne možnosti za pridobivanje zadostnega dohodka, kar bo osnovna zahteva v prihodnjem srednjeročnem obdobju.

Ob koncu je tovariš Šepič še enkrat čestital Brestovim delavcem ob njihovem jubileju na poti samoupravljanja in ob novem delovnem uspehu in zaželel tudi v prihodnje uspešen razvoj.

*

Čestitkam Brestu so se pri družili tudi delavci Gozdnega gospodarstva Postojna, ki so prek predsednika svojega delavskega sveta izročili spominsko darilo in zaželeli tudi v prihodnje plodno sodelovanje med obema kolektivoma.

Zatem je predsednik konference Brestovega sindikata France Mele prebral pozdravno brzojavko predsedstvu SFRJ Jugoslavije in predsedstvu sveta zveze sindikatov Jugoslavije.

Po krajšem kulturnem programu, v katerem je posebej navdušil postojnski oktet BORI, so si prisotni ogledali našo novo proizvodnjo.

Posebej jih je zanimala lepo urejena razstava vseh naših novih plošč za tržišče in njihova uporabnost — predvsem v gradbeništvu in ladjedelništvu.

*

Tako smo na Brestu slovesno obeležili še eno novo delovno zmago, pomemben trenutek na uspešni in trmasti Brestovi razvojni poti. V slovesnem občutju smo za trenutek zastali in se zamislili tudi v jutrišnji delovni dan.

Čaka nas še vrsta težavnih nalog: kar najboljše izkoristiti nove proizvodne kapacitete in izoblikovati nov, zrel samoupravni kolektiv, ki bo neločljivi del velike Brestove družine.

Predvsem pa je nova delovna zmaga v nas še bolj utrdila zavest: ne obstati na že ustvarjenem, rasti in utrjevati se moramo z vsakim novim delovnim dnevom!

B. Levec

Pa še zunanji pogled na novo Brestovo tovarno

Bolje od pričakovanj

OB LETOŠNJEM DEVETMESEČNEM GOSPODARJENJU

Devetmesečni rezultati gospodarjenja dajejo že dovolj zanesljive podatke, da iz njih lahko ocenjujemo tudi gospodarjenje v celotnem letu. Na splošno lahko rečemo, da so sedanji rezultati nad pričakovanji.

PROIZVODNJA

Proizvodnja je nekoliko pod načrtovano. Vzrokov je več. V žagalnici je vzrok manjše proizvodnje predvsem pomanjkanje hlodovine, tako da je žaga v zimskih mesecih obratovala samo s polovično zmogljivostjo. V Pohištvu je na manjšo proizvodnjo vplival predvsem izvoz, saj je bila za nekatere izdelke zahtevana izredno velika kvaliteta. V Gabru je na nižje vrednostno doseganje proizvodnje vplivalo nesorazmerje med predvidenimi cenami in dejansko doseženim, saj je količinska proizvodnja samo nekoliko pod načrtom. Mineralka pa ni dosegla proizvodnega načrta zaradi pomanjkanja surovin iz uvoza. Treba pa je poudariti, da je letošnji obseg proizvodnje dosežen z enakim številom zaposlenih.

ugodne rezultate so vplivali tudi nekateri ukrepi:

- okrepitev potniške službe in nadzorstva nad potovanji,
- pospešena montaža pohištva v trgovinah ter organizacija prodajnih akcij, s katerimi bi približali naše proizvode kupcem,
- sprotne analize prodaje v trgovskih hišah in sprotne ukrepanje,
- okrepitev reklame,
- začetek prodaje v novem salonu v Beogradu,
- posebne prodajne akcije za opuščene programe.

Zaloge gotovih proizvodov v vseh temeljnih organizacijah nenehno upadajo, tako da bo uresničen načrt za znižanje zalog. V nekaterih temeljnih organizacijah pa že prihaja do necelovitih programov.

IZGUB NI

Vse te ugotovitve, ki veljajo za celotno delovno organizacijo, veljajo zvečine tudi za večino temeljnih organizacij. Rezultati poslovanja, ki so pod poprečjem, so v Gabru, Jelki, Tapetništvu in Mineralki. Vendar nobena od teh temeljnih organizacij ni v izgubi.

Mineralka je postala s 1. julijem 1980 samostojna temeljna organizacija. V tem tromesečju so bile prodane na tržišče tudi prve mineralne plošče. Ker pa so spremljale prodajo njenih izdelkov tudi objektivne težave (atesti, oplemenitenje), je tudi celotni prihodek veliko nižji kot je bil načrtovan.

ŠE TEŽAVE Z LIKVIDNOSTJO

Kljub tem ugodnim rezultatom pa še vedno ostaja vprašnje likvidnosti zaskrbljujoče, saj moramo s povečano prodajo zagotavljati tudi več lastnih sredstev za potrošniške kredite.

VIŠJI OSEBNI DOHODKI

Neto osebni dohodki na zaposlenega so dosegli povprečje 7.199 dinarjev in so za 23 odstot-

Ogled naših novih proizvodnih prostorov

Tudi to so naše naloge

Izpeljati naložbo, dobro proizvajati, prodati blago to je le del nalog, ki čakajo delavce v naši družbeni ureditvi. Drugi del, ki mora potekati nekako vzporedno s temi, pa je samoupravno-organizacijskega značaja.

V temeljni organizaciji MINERALKA je prav zdaj čas, ko je potrebno storiti vsa tista opravila, ki pomenijo konstituiranje temeljne organizacije. Sem sodijo: sprejem nekaterih najpomembnejših sporazumov in pravilnikov, razdelitev premoženja, izvolitev delavskega sveta in drugih organov upravljanja.

Delavci MINERALKE naj bi najkasneje do sredine prihodnjega leta sprejeli skupaj kar 16 samoupravnih splošnih aktov. Za letošnji je v skladu s sklepi sedanjega delavskega sveta predvidenih za sprejem osem, torej polovica vseh. Ti so že več tednov v pripravi in so zdaj v javni razpravi. Vseh osem šteje med pomembne, če sodimo po tem, da je treba vse sprejemati z referendumom. Za njihov sprejem je potrebna večina glasov vseh delavcev temeljne organizacije.

O vsebini omenjenih aktov v tako kratkem sestavku ni moč govoriti. Sicer pa je bilo za vse delavce pripravljeno posebno gradivo, ki na kratko in poljudno predstavlja posamezne akte in njihov pomen pri ureditvi dela, poslovanja in samoupravnega odločanja v temeljni organizaciji.

Zgolj za pregledno informacijo zapišemo, kateri so ti akti:

1. samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev v temeljno organizacijo,
2. statut temeljne organizacije,
3. samoupravni sporazum o združitvi v delovno organizacijo,
4. samoupravni sporazum o razporeditvi sredstev, pravic in obveznosti,
5. samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za pridobivanje in razporejanje dohodka,
6. samoupravni sporazum o pridobivanju in razporejanju dohodka ter o delitvi sredstev za osebne dohodke in skupno porabo,

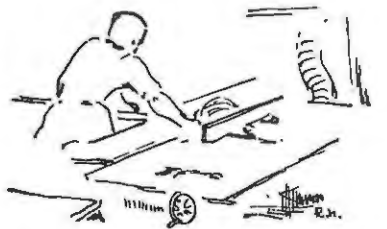
P. Oblak

7. samoupravni sporazum o svobodni menjavi dela in o ureditvi drugih razmerij med TOZD PRODAJA in med proizvodnimi temeljnimi organizacijami,

8. samoupravni sporazum o svobodni menjavi dela in o ureditvi drugih razmerij med delovno skupnostjo skupnih dejavnosti in med temeljnimi organizacijami.

Po referendumu, ki naj bodo opravljeni do konca leta, pa se bo potrebno lotiti še druge polovice samoupravne ureditve v tej temeljni organizaciji.

Z. Zabukovec

Nekaj iverja ob slovesnosti

Na splošno lahko ocenimo, da smo slovesno in delavno obeležili tridesetletnico samoupravljanja na Brestu: s srečanjem letošnjih jubilarov, predvsem pa z otvoritvijo naše tovarne ognjeodpornih plošč. Pa vendar je prav pri slednjem prišlo do nekaterih »senčic«:

— Na otvoritev smo seveda povabili predstavnike vseh sredstev javnega obveščanja, odgovornih za naše področje. Na slovesnosti nismo videli nikogar od njih in temu ustrezen je bil tudi odmev v naših občilih. Očitno novinarji v tem trenutku raje enostransko ali napol senzacionalistično pišejo o cenah iverk kot pa o naših delovnih uspehih in jubileju samoupravljanja...

— Na slovesnost so bili povabljeni vsi Brestovci, cela vrsta njih tudi s posebnimi vabilom, pa še izvršni odbori sindikatov so se na svojih sestankih dogovarjali, kako zagotoviti prisotnost čim več Brestovih delavcev. Med prisotnimi je bila kakšna tretjina »naših«. Ali nas ne zanimata niti naša nova proizvodnja niti naš samoupravni jubilej? Najbrž pa je po sredi prostora sobota...

— Za pripravo kulturnega programa (recitala) ob naši slovesnosti smo se dogovorili s predstavnikom DPD Svoboda iz Loške doline. Namesto obljubljenih recitatorske skupine pa so prišli nastopiti »pet minut pred zdajci« štirje pionirji. Leti so se sicer potrudili, vendar to le ni bilo tisto... Recitatorska skupina iz Loške doline tokrat torej ni izkoristila možnosti, da bi se izkazala pred številnim občinstvom. K sreči je dovolj ognja k programu pridal postojnski oktet BORI.

Še en posnetek s svečane otvoritve mineralke

TEŽAVE Z NABAVO

Izmed mnogih težav pri nabavi v letošnjem tretjem četrtletju sta zlasti izstopali dve: sprememba samoupravnega sporazuma o merilih, pogojih, načinih in postopkih za doseg dogovorjenega obsega uvoza blaga in storitev ter odliva deviz za leto 1980, ki je omejil razpolaganje z deviznimi prilivi na 35 odstotkov in mnogi obvezni samoupravni sporazumi domačih dobaviteljev, ki so nam dopuščali izbiro med pristankom na znatno višje cene in med tem, da bi ostali brez domačih surovin in reprodukcijskih materialov.

Na podlagi odloka republiškega izvršnega sveta Narodna banka Slovenije ni potrjevala prijav o zaključenih uvoznih poslih ves mesec avgust, vse do sprejetja sklepa skupščine SISEOT, po katerem so bile razpolagalne pravice z deviznimi pravicami članom 5. enote (gozdarji in lesna industrija) omejene na 35 odstotkov. Ker uvozni zaključki niso bili potrjeni, je to povzročilo, da so zaloge nekaterih uvoznih materialov dosegle kritično točko.

PRODAJA NAGLO PORASLA

Izredno rast je v tretjem četrtletju zabeležila prodaja. Tako je plan prodaje brez interne realizacije dosežen z 69,1 odstotka, z interno pa 74,9 odstotka. Na

VEČJI IZVOZ

Tudi izvoz se je v tretjem četrtletju bisteno izboljšal in je celo večji kot je bil v vsem prvem polletju. Glede na enako obdobje preteklega leta je izvoz večji za 53 odstotkov, čeprav dinamika plana še ne dosega. Vendar so za zadnje četrtletje predvideni dodatni posli za izvoz, tako da bo letni načrt v celoti izpolnjen.

UGODNEJSI FINANČNI REZULTATI

Posledica prej opisanih ugodnih gibanj je tudi doseganje in delitev celotnega prihodka in dohodka. Letni plan dohodka je uresničen z 81,6 odstotka, čistega dohodka 78,8 odstotka, ostanka čistega dohodka 96,2 odstotka in poslovnega sklada s 126,1 odstotka.

Izraziteje naraščajo pogodbenne obveznosti na račun obresti od kreditov (predvsem eskontni krediti), obveznosti za republiški davek in pospešena amortizacija. Večja porast pospešene amortizacije predstavlja vrednostno vsklajevanje višine celotne amortizacije z letnimi zneski odplačil dolgoročnih kreditov. Višji od načrtovanega je tudi ostanek čistega dohodka, zato so tudi podatki o delitvi, ki je le evidencna oziroma začasna, razmeroma ugodni. Vendar kljub temu vse temeljne organizacije ne zagotavljajo dovolj sredstev za skupno porabo.

kov višji od lanskega enakega obdobja. S tem smo se približali povprečju lesne industrije, vendar ga še ne dosegamo. Ugotavljamo, da je porast mase osebnih dohodkov v skladu z določili dogovora o družbeni usmeritvi razporejanja dohodka za leto 1980.

Ugodna gibanja se v prodaji nadaljujejo tudi v oktobru, zato lahko ocenimo, da bodo rezultati ob koncu leta še boljši.

Oktet BORI je obogatil otvoritveno slovesnost

Priprave na prihodnje leto

PLANSKA KONFERENCA O USKLAJEVANJU PROIZVODNJE IN PRODAJE

Tudi letos smo imeli usklajevalni sestanek o načrtih proizvodnje in prodaje v letu 1981. Prodajna služba je zatrjevala, da konjunktura na domačem trgu v prihodnjem letu verjetno ne bo tako velika kot v teh zadnjih nekaj mesecih. Temu bo potrebno prilagoditi tudi proizvodne programe.

Poleg tega pa vsi čakajo tudi na nove stabilizacijske ukrepe, ki lahko bistveno zmanjšajo kupno moč na domačem trgu. Zato je bila osnovna misel sestanka, da za domači trg načrtujemo samo toliko proizvodnje, kolikor jo bo le-ta lahko sprejel. Ostalo naj bi prodali v izvoz na konvertibilno, pa tudi na klirinško področje.

Izvoz naših izdelkov pa terjajo tudi potreba po deviznih sredstvih, ki jih potrebujemo za uvoz repromateriala, pa tudi za zadovoljevanje potreb članov reprodukcijske verige.

Potrebe po deviznih sredstvih narekujejo celo še večji izvoz, vendar pa izpad dohodka zaradi nižjih cen ne dovoljuje tolikšnega izvoza. V prihodnjem letu naj bi Brest izvozil po predvidevanjih okrog 20 odstotkov svoje proizvodnje, se pravi, okrog 432 milijonov dinarjev.

Celotna vrednost načrtovane proizvodnje za naslednje leto je 2 milijardi 120 milijonov dinarjev.

Glavni izvozniki in ustvarjalci deviz na konvertibilnem področju bodo po predvidevanjih temeljne organizacije Pohištvo, Masiva, Zagalnica in Jelka, s tem, da je predvideno, naj bi izvažali tudi iverke in mineralne plošče. Struktura izvoznih izdelkov še ni v celoti znana, čeprav je večji del izvoza že pokrit s pogodbi.

Vsaj okvirno pa je doslej znana struktura proizvodnih programov za domači trg.

V Pohištvo bo nosilni program sestavljalo pohištvo Katarina WH in BL ter spalnice Andreja in Alma.

Masiva se bo usmerila predvsem v kooperacijo z ostalimi temeljnimi organizacijami ter v izvoz. Za domači trg bo proizvajala stole Breda in Bali ter mize 720.

Zagalnica bo poleg žaganega lesa proizvajala izdelke za kooperacijo z ostalimi temeljnimi organizacijami.

Gaber bo v letu 1981 proizvajal kuhinje BREST 09 in 10, ki so glede na cene ugodnejše od sedanjih.

Iverka bo seveda še naprej proizvajala surove in oplemenitene iverne plošče.

Tapetništvo bo poleg Mojce in Vide proizvajalo v letu 1981 še nekaj novih izdelkov, garniture Domen, Darja in Polona.

Jelka bo poleg žaganega lesa proizvajala še Katarino TK, dokler bo cenovno še ugodna, kasneje pa bo prešla na jedilnice Bali in še na neko novo jedilnico.

Mineralka pa bo v naslednjem letu proizvajala mineralne plošče.

Ker je bil to šele prvi usklajevalni sestanek, bo verjetno prišlo še do nekaterih sprememb. Zato so to samo okvirne informacije o obsegu ter o strukturi proizvodnje in prodaje.

J. Korošec

Jelka in izvoz

V splošna prizadevanja za povečanje izvoza se je vključila tudi JELKA. Z letnim načrtom smo načrtovali izvoz v vrednosti 3,8 milijarde starih dinarjev, po doslej zaključenih poslih pa bo izvoz dosegel vrednost okrog 6,2 milijarde starih dinarjev. To pomeni, da bo JELKA 40 odstotkov celotne proizvodnje v letu 1980 izvozila.

Do sedaj je JELKA izvozila 1600 glasbenih regalov v skupni vrednosti okrog 212.500 dinarjev. Kupec iz Združenih držav Amerike bi želel te regale kupovati tudi v prihodnjem letu. V Zahodno Nemčijo smo izvozili za 83.000 dolarjev miznih plošč. Zanje je še zanimanje. Težave pa so v tem, da pri obeh izdelkih ne dosegamo ustreznih cen. Da ni moč dosegati ustreznih cen, je na sploh značilno za pohištveno industrijo, kadar gre za prodajo na zahodna tržišča.

V Libijo je JELKA izvozila 1023 kosov Katarine I v skupni vrednosti 613.000 dolarjev, zaključen pa je tudi dogovor za izdelavo 2000 regalov Katarina TK v skupni vrednosti 1.176.000 dolarjev. Polovico te količine bomo odpremili že letos, ostalo pa prihodnje leto.

Pomemben delež v izvozu JELKE predstavlja žagan les. Do sedaj smo ga izvozili že za okrog 550.000 dolarjev, do konca leta pa predvidevamo še za 150.000 dolarjev.

Že dolgo je znano, da lesna industrija ustvarja pomembne presežke v devizni bilanci. Vendar izvozni posli tudi za lesno industrijo niso brez težav. Znano je, da cene reprodukcijskih materialov rastejo mnogo hitreje kot je mogoče spreminjati cene gotovih izdelkov na zuna-

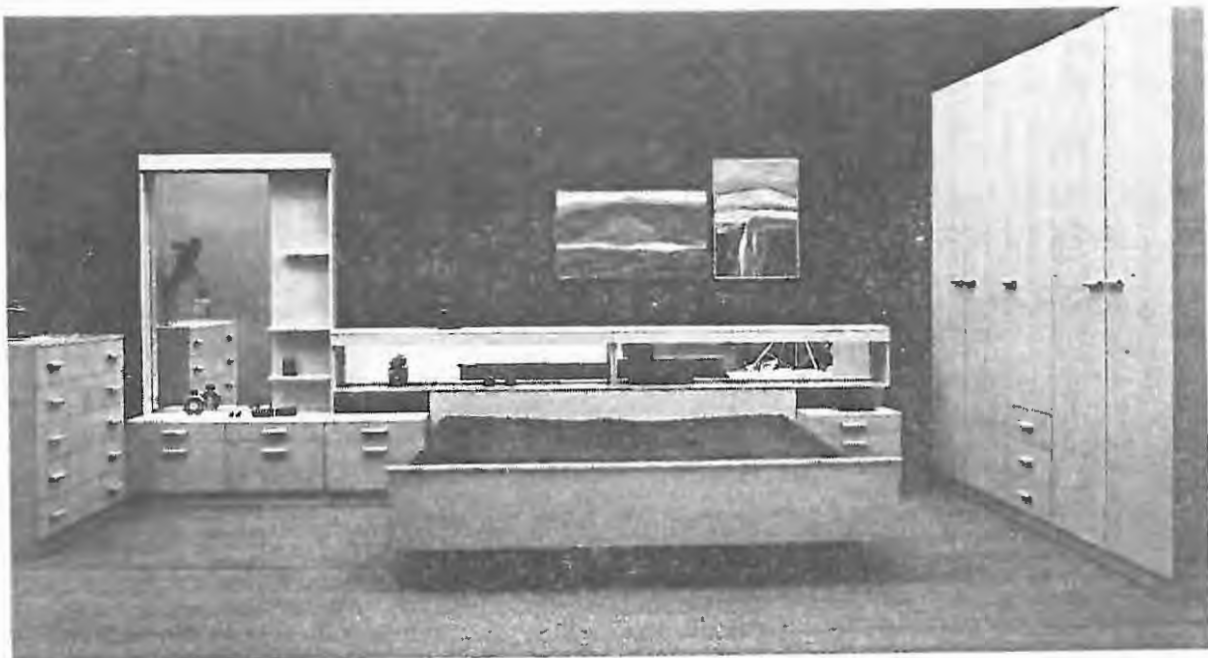
njem tegu. Opremljenost z delovnimi sredstvi je tako slaba, da bomo morali zaradi ostre konkurence na zunanjem trgu delež izvoza zmanjšati. Če pa proizvodnje ne bomo modernizirali, je celo bojazen, da se bomo morali izvozu odpovedati.

Kljub vsem težavam pa se bomo tudi v prihodnjem letu vključili v izvoz. Po predvidevanjih naj bi izvozili za 1.580.000 dolarjev naših izdelkov. Močno se namreč zavedamo, da izvoz ne rešuje samo devizne bilance, pač pa nam omogoča tudi izkoriščanje naših kapacitet, saj je znano, da jugoslovanski trg pri tako hitrem razvoju pohištvene industrije postaja že pretesen.

J. Opeka

Iz naše tapetniške proizvodnje — program VESNA

Ena izmed izvedb spalnice ALMA (iz TOZD Pohištvo)

Brez posebnih novosti

INTERBIRO '80 — SEJEM RACUNALNIŠKE OPREME V ZAGREBU

Zagrebski sejem opreme za elektronsko obdelavo podatkov ima že dolgo tradicijo, obenem pa je to edini sejem, ki je namenjen izključno temu področju. Seveda je nekaj takšne opreme najti tudi na sejmu elektronike v Ljubljani, vendar je zagrebški veliko kvalitetnejši.

Prvi vtis po ogledu paviljonov takoj pokaže, da se na področju računalništva v Jugoslaviji, kaj bistvenega ni spremenilo. Vprašanje razdrobljenosti tovrstne »industrije« je že nekaj let nerešeno in tako je tudi sedaj, saj se pojavljajo tudi novi »proizvajalci«.

V zadnjem času je to vprašanje dozorelo do takšne mere, da ga rešujejo že družbeno-politični organi na najvišji ravni. Upajmo, da bo rešeno tako, da dobimo le enega ali dva proizvajalca te opreme. Kdo bo najboljši, je težko napovedati. Sodeč po aktivnosti na sejmu, pa tudi sicer, je treba izbirati med ISKRO, DELTO in EI NIŠ.

Gledano z vidika uporabnikov računalniške opreme je največ pokazala DO DELTA — Elektrotehna. Na njenem paviljonu smo videli tudi uporabnost v proizvodnji (materialno poslovanje, kosovnice, krojenje ivernih plošč...). Videli smo sistem data entry, kar pomeni interaktivni in distribuirani vnos podatkov z vsemi vhodnimi, formalnimi in logičnimi kontrolami. Naenkrat je moč priključiti 64 terminalov. Pokazali so tudi svoj novi terminal, ki je popolnoma naše proizvodnje.

Razstavljal je tudi IBM. Pokazal je svoj manjši sistem (manjši od tega, ki ga pričakujemo mi). Tudi pri njem je bil poudarek na interaktivnih mož-

nostih opreme. Razstavljal je tudi svoj terminal z barvnim zaslonom, kar je bila posebna atrakcija, čeprav je nekaj podobnega pokazala tudi že Iskra na sejmu elektronike.

Ta terminal z barvnim zaslonom je zelo uporaben pri risanju raznih grafikonov in krivulj, kjer se z raznobarnimi polji in črtami posebej poudari kritična situacija.

Tudi vse ostale računalniške firme, ki so razstavljale na sejmu, na primer Honeywell (ki ga zastopa EI NIŠ), Philips, Digital, Robotron Univac... so prikazale distribuirane sisteme podatkov, pa tudi ostale obdelave; vse pa so temeljile na interaktivnem delu.

Poleg računalnikov je bila razstavljena tudi druga pomožna oprema za računalniške centre, pa tudi za administracijo.

Za nas so bili seveda zanimivi izdelovalci papirja, obrazcev kartic in proizvajalci arhivnih omar za magnetne trakove in diske. Opaziti je bilo tudi vse večji prodor mikrofilma kot sestavnega dela informacijskega sistema.

Ob koncu bi dejal, da je sejem koristen za delavce s področja elektronske obdelave podatkov, mislim pa, da ne bi bilo slabo, če bi si stvar ogledali tudi uporabniki. Prvi zato, da ostanejo v stiku z napredkom na tem področju, drugi pa da vidijo možnosti, ki jih nudi tovrstna obdelava podatkov oziroma, da bolje razumejo zahteve našega centra.

F. Turk ml.

Predelava ognjeodpornih plošč

Ob tridesetletnici samoupravljanja na Brestu in ob občinskem prazniku je bila tudi svečana otvoritev naše nove temeljne organizacije Mineralka.

Ta tovarna proizvaja ognjeodporne mineralne plošče, ki so edini tovrstni proizvod izdelan v Jugoslaviji. Mineralne plošče imajo velike možnosti za uporabo, saj jih lahko uporabljamo za predelne stene, za spuščene stropne konstrukcije, za obloge sten in fasad, strešnih konstrukcij in železobetonskih konstrukcij, za zračne kanale, jaške za električne kable, za vrata in za negorljivo pohištveno opremo. Skratka, uporabne so povsod tam, kjer želimo preprečiti ali omejiti požar.

Proizvodnja mineralnih plošč teče uspešno, naša razmišljanja in načrti pa so usmerjeni tudi v nadaljnjo predelavo teh plošč. Zanimanje za ognjeodporne plošče je veliko, vendar bi večina uporabnikov želela dobiti že izgotovljene izdelke, oplemenitene mineralne plošče, predelne stene, stropne obloge in drugo.

Za prihodnje srednjeročno obdobje zato načrtujemo, da bi se nadaljnje predelave ognjeodpornih plošč lotila Jelka.

Njena sedanja tehnologija pa je prilagojena proizvodnji ploskovnega pohištva, medtem ko so tehnološke zahteve za predelavo ognjeodpornih plošč povsem drugačne. Ognjeodporne plošče naj bi predelovali v večjih formatih, oplemenitene do 3100 milimetrov dolžine. Za takšno proizvodnjo pa nimamo niti škarij ne stiskalnice, ne formatne krožne žage za fini obrez niti ne možnosti za površinsko obdelavo. Zaradi posebnih lastnosti in velikosti je prekladanje mogoče samo s pnevmatskimi napravami. Poleg tega pa bi postopek obdelave izkoristil kapacitete samo nekaterih strojev.

Zato bi morala biti za predelavo ognjeodpornih plošč postavljena nova proizvodna linija. Razvojna služba že dela na razvoju novih proizvodov iz ognjeodpornih plošč, pripravljajo pa tudi tehnologijo za oplemenitenje le-teh.

Pri predelavi ognjeodpornih plošč gre torej za izdelke, katerih na našem tržišču ni, možen pa je tudi izvoz. Zato upamo, da bo mogoče zbrati tudi sredstva za uresničitev programa za predelavo plošč.

B. Škerlj, J. Opeka

ZAGA NA JELKI BO ZAČASNO POSLOVALA SAMO V ENI IZMENI

Delavski svet JELKE je na pretekli seji sklenil, da na žagi začasno ukinejo delo v drugi izmeni. Ta ukrep je bilo nujno potrebno sprejeti zaradi premalo dobavljenih hlodovine. Do konca septembra je JELKA dobila le okrog 8200 kubičnih metrov hlodovine s področja občine, razlika 3600 kubičnih metrov pa smo nabavili na področjih izven občine. Za normalno poslovanje v dveh izmenah bi letno rabili najmanj 18.000 kubičnih metrov. Večina delavcev iz ukinjene izmene bo od 1. novembra dalje razporejena v proizvodnji pohištva.

KAKO SE BOMO GRELI TO ZIMO?

Že več let se JELKA pripravlja na izgradnjo kotlovnice. Kotlovnica je povsem dotrajana. Zato je bojazen, da bo v največjem mrazu odpovedal kateri izmed dveh kotlov. Letos smo zamenjali dimnik, sedaj pa obnavljamo tudi kotel. Strokovnjaki iz TPK Zagreb ugotavljajo, da je to le začasna rešitev in bo zamenjava kotlov nujna.

NAŠI LJUDJE

Ker letos praznujemo tridesetletnico samoupravljanja, smo v ta praznovanja vključili tudi delavce, ki letos že trideset let delajo na Brestu. Zato je naš sogovornik Božo Ardelič, delavec v kontrolni službi. Čeprav je to mogoče že »šablonsko«, se le ne moremo izogniti nekaj osnovnim podatkom.

Po rodu je Dalmatince iz kraja Devarsko pri Šibeniku. Tako kot mnogo drugih je tudi on že zdavnaj odšel s trebuhom za kruhom. Tako je pravi Slovenec, Cerknjačan, čeprav je v srcu še vedno v Dalmaciji, saj ni mogoče zamenjati morja s kopnim. Med sodelavci si zelo priljubljen. Kako to dosežeš?

»Da bi pridobil priljubljenost, ni recepta. Pravzaprav je edini pogoj, da delaš in se prilagodiš okolju, kjer živiš.«

— Dočakal si trideset let na Brestu. Ali je bilo težko?

»Mislim, da ne. Moram pa reči, da so bili tudi težki trenutki, ko bi najraje vse pustil in odšel. Toda treba je vztrajati in kot vidiš sem med tridesetletniki.«

— Kako ocenjuješ samoupravne odnose oziroma njihov napredek v teh letih?

»Mislim, da je na tem področju dosežen velik napredek, čeprav tega na videz ni videti. Toda, če spremljaš ta razvoj ves čas in upam da ga, potem vidiš, kako se je stanje zelo izboljšalo in sicer predvsem v prid delavca oziroma samoupravnega proizvajalca.«

— Ali zaupaš v našo delovno organizacijo?

»Vanjo imam še posebno upanje, saj v vseh teh letih nisem ostal brez dela oziroma osebnega dohodka. Torej ni razloga za dvom ali nezaupanje.«

— Kako gledaš v razvoj Bresta?

»O tem bi težko govoril. Kljub temu pa mislim, da je bil razvoj zelo hiter in da bo takšen tudi v prihodnje.«

Se veliko mi je povedal o svojem življenju. Med drugim tudi, kako je gradil hišo, si ustvaril družino in kako so ga ljudje sprejeli za svojega. Živo se spominja, kako so mu vaščani pomagali pri izgradnji hiše. Tega ne bo nikoli pozabil.

Najin razgovor je izzvenel z mislijo: kar človek ustvari, si lahko pridobi samo z vestnim delom. To pa Božu ni tuje. Zato sem mu na koncu zaželel še veliko delovnih uspehov in srečnih dni.

V. Žnidaršič

ca je izdelovala vrata in okna, seveda ročno, saj strojne opreme ni bilo. Hitrejši razvoj smo beležili v letu 1956, ko se je Jelka odcepila od Kmetijske zadruge Begunje.

Nenehno smo gradili nove objekte. Gradili smo skoraj v celoti iz lastnih sredstev in z udarniškim delom. Takrat je bilo lažje pridobiti ljudi za prostovoljno delo kot jih je danes za nadurno delo.

Hkrati z razvojem samoupravljanja drugod smo tudi na Jelki izvolili delavski svet. Prvi delavski sveti so bili bolj formalnost kot pa organi, ki bi resnično o čem odločali. Pristojnosti je bilo malo, pa še o tistih, ki so bile, je hotel odločati vodilni kader. Z leti so se večale pristojnosti, pa tudi sposobnosti ljudi za upravljanje. Sedaj vidimo, da so samoupravni organi že tako usposobljeni, da brez njih ne bi hoteli niti mogli uspešno gospodariti.

Žal pa nekateri ljudje samoupravljanje preveč pojmujejo takole: delal bom, kar mi je všeč. To pa ne pelje v hitrejši razvoj. Pri samoupravljanju me moti samo to, da se vse preveč sredstev odvaža na podlagi sporazumov in zakonskih določil, pa temeljni organizaciji ostane premalo sredstev za njen razvoj.

Naša temeljna organizacija se je res razvila iz obrtne delavnice in zastarele žage v precejšnjo tovarno, vendar imamo preveč zastarelo strojno opremo. Mislim, da smo večji razvoj zapali pred desetimi leti, ko je bilo možno graditi s krediti. Mi pa smo se kreditov bali in smo vse gradili samo z lastnimi sredstvi. Sedaj je konkurenca na domačem in tujem trgu tako huda, da ji bomo s takšno opremo kot jo imamo, težko konkurirali. Vsi se zavedamo, da samo pridne roke ne bodo dovolj.

Čeprav smo v težki gospodarski situaciji, pa sem prepričan, da bomo tudi to preživeli, saj smo jih do sedaj že nešteto. Od prvega do zadnjega delavca Bresta si bomo morali do skrajnosti prizadevati, da bo težko obdobje čim krajše.

J. Opeka

S srečanja letošnjih jubilarov

Letošnje srečanje jubilarov je bilo v znamenju praznovanja tridesetletnice samoupravljanja na Brestu. Dan pred slovesno otvoritvijo nove temeljne organizacije Minerala so se zbrali vsi delavci, ki neprekinjeno delajo v Brestu deset, dvajset ali trideset let. Tokrat je bilo kar 214 delavcev — jubilarov in sicer:

8 delavcev je praznovalo 30-letnico neprekinjenega dela na Brestu, 78 delavcev neprekinjeno dela že dvajset let, 128 delavcev pa neprekinjeno dela že deset let.

Na slovesnosti so bili tudi predstavniki družbeno-političnega, samoupravnega in poslovnega življenja Bresta.

V prireditvenem programu, v katerem so sodelovali predsednik delavskega sveta delovne organizacije Igor GORNIK, glavni direktor ing. Jože STRLE, pevci in predstavniki temeljnih organizacij, je bila vse skozi prisotna misel, da so jubilarji veliko prispevali k izgradnji Bresta, da je v tej izgradnji samoupravnega sistema, katerega 30-letnico praznujemo letos in da so še vedno pripravljeni premagovati napore, ki jih zlasti letos doživljamo na vseh področjih našega dela in življenja.

Na slovesnosti so bili skoraj vsi letošnji jubilarji. Predstavniki posameznih temeljnih organizacij so jim podelili nagrade in jim čestitali. Po skromni zakuski so si ogledali del filma »Predstavljam Brest«. Vsi, ki so bili na prireditvi, so bili povabljeni tudi na otvoritev razstave slik Lojzeta Perka.

Program srečanja je bil tako zgoščen, da na koncu ni ostalo niti časa za to, da bi se kot leta poprej nekateri ob glasbi tudi zavrteli.

J. OTONIČAR

Iz drugih lesarskih kolektivov

V MARLESU ugotavljajo, da je letošnja prodaja doslej nekoliko manjša od načrtovane. Plan prodaje je presežen le na področju žagarske proizvodnje, nekoliko slabše je s prodajo montažnih hiš in notranje opreme, najslabše pa s prodajo pohištva. Izvoz se giblje v mejah načrtovanega.

MEBLO si intenzivno prizadeva za prodor na tuja tržišča ne le z izvozom izdelkov, pač pa tudi z izvozom znanja oziroma z nudenjem pomoči v tehnologiji — predvsem deželam, kjer je lesarstvo manj razvito. Dogovarjajo se za tehnično strokovno pomoč pri nekaterih tovarnah v Libiji, Nigeriji, Kuwajtu, Abu Dabi, Omanu in Jordaniji.

JAVOR se poslovno povezuje z lesno industrijo v Delnicah. Le-ta želi ob tem sodelovanju razvijati nove izdelke in polizdelke, ki bodo ob sodobni tehnologiji in večji produktivnosti omogočali večji izvoz in višji dohodek. Javor pa si želi dolgoročno zagotoviti redno oskrbo z lesno surovino in lesnimi polizdelki, ki jih potrebuje pri proizvodnji opažnih plošč in drugih izdelkov.

ELAN je pričel graditi novo skladišče športnega orodja. Ar-

mirano-betonsko skladišče bo v dveh etažah. Z gradnjo so pričeli septembra letos, dokončali pa naj bi jo sredi prihodnjega leta.

V STOLU vse bolj razvijajo svoj inženiring. S to dejavnostjo so pričeli pred sedmimi leti, najprej le z vrisavanjem njihovega pohištva v poslovne prostore, zdaj pa gre že za celovitejšo opremo. Leta 1975 so tako opremili 19 objektov, lani pa že 53. Pri tem uporabljajo predvsem svojo serijsko opremo (pisalne mize, stole in omare).

V LIP Bled so letos prostore stare lakirnice preuredili v skladišče lakov in lahkihapljivih snovi. Zgradili smo tudi nadstrešnico sušilnih komor. V njej bosta dve sušilni komori s kapaciteto 70 kubičnih metrov lesa, drugi del nadstrešnice pa bo služil za skladiščenje gradbenih plošč in žaganega lesa.

NOVOLESOVA temeljna organizacija Sigmata ima v svojem proizvodnem programu tudi airless aparate. To je za naše tržišče povsem nov proizvod, ki ga v Jugoslaviji izdeluje le ta tovarna. Gre za aparate za brezračni nanos barv, ki se uporabljajo v lesni industriji, ladjedelništvu in drugod, kjer so večje površine, ki jih je treba površinsko obdelati z barvo.

INLES še pogloblja odnose z Livom iz Našice. Že pred leti so skupaj zgradili skladišče v Smederevu, Liv je tudi dolgoletni stalni dobavitelj okovja za stavbeno pohištvo; tokrat pa bodo s sovlaganjem sredstev zgradili novo žago v Ribnici.

TOVARNA MERIL je v serijsko proizvodnjo vključila nov izdelek — povozne in pohodne mreže — travnice. To so plastični elementi, ki so sestavljeni in položeni na izravnano neozeleno površino.

Pravnik odgovarja

Tokrat smo znova dobili vprašanje, katera delovna doba se po naših samoupravnih splošnih aktih upošteva pri nagradah za delovne jubileje. Ali se upošteva vsa delovna doba delavca ali pa samo delovna doba v naši delovni organizaciji?

Odgovor:

O tem vprašanju je bilo v preteklih letih dosti govora in tudi vročih razprav. Predpisi tega vprašanja ne urejajo in se tako delavci sami v samoupravnih splošnih aktih odločijo, katera delovna doba se upošteva pri nagradah za delovne jubileje.

V samoupravnem sporazumu o skupnih osnovah in merilih za pridobivanje in razporejanje dohodka, ki so ga sprejele vse naše temeljne organizacije, je zapisano, da se za nagrade ob delovnih jubilejih upošteva praviloma samo delovna doba v naši delovni organizaciji.

Zapisane so tudi nekatere izjeme ob tem, kdaj se šteje, da delovna doba ni bila prekinjena

oziroma katera doba se še šteje v neprekinjeno delovno dobo v naši delovni organizaciji.

Temeljna organizacija JELKA je dala pobudo za spremembo določil, ki urejajo »jubilarne nagrade« in sicer naj bi kot pogoj za pridobitev nagrade veljala vsa delovna doba ne glede na to, v kateri delovni organizaciji je delavec delal, ali pa naj bi vsaka temeljna organizacija čisto po svoje uredila to vprašanje.

Ta predlog so pretehtale vse temeljne organizacije in skupne dejavnosti, vendar so bile štiri temeljne organizacije za ta predlog, tri temeljne organizacije proti vsaki spremembi, ena temeljna organizacija in skupne dejavnosti pa se niso izjasnile. Tako je zaenkrat ostalo to vprašanje urejeno tako, da se za to nagrado upošteva samo delovna doba v naši delovni organizaciji in morajo ob določanju jubilarov to spoštovati vse temeljne organizacije.

A. Perčič

Zasnitek Notranjske galerije Lojzeta Perka

Apel podoba na ogled postavi,
ker bolj resnico ljubi, kakor hvalo,
zad skrit vse vprek poslušaj, kaj zijalo
neumno, kaj umetni od nje pravi...
F. Prešeren

Letošnji občinski praznik smo v Cerknici zaznamovali tudi s pomembno kulturno pridobitvijo: odprli smo prvo zbirko stalne razstave Lojzeta Perka, kar pomeni začetek nove slovenske galerije.

Stalna zbirka Perkovih del bo namreč sčasoma prerasla v Notranjsko galerijo, ki bo nosila ime največjega lirika te pokrajine, zbirala vse, kar bo med Slovenci ohranjalo spomin nanj in omogočila našim ljudem, da bodo prek razstav domačih in drugih likovnih ustvarjalcev lahko spoznali njihove izpovedi in ob tem bogatili svoje življenje z novimi spoznanji in užitki.

Tako naj bo nova galerija še en korak na poti k uresničevanju pesnikovega videnja, ki pravi: »Toda bodo živeli veseli ljudje: pesem bo njih jezik in njih pesem bo vriskanje.«

Pesem in vrisk sta izraz srečnih ljudi. Srečni pa so lahko samo ljudje, katerih dan je napolnjen z delovnim uspehom in z užitki, ki jih nudijo dobri ljudje, narava in umetnost.

Z umetnostjo, to posebno visoko in plemenito obliko človekove zavesti, smo se v letih otepanja z revščino in zaostalostjo utegnili kaj malo ukvarjati.

Dežela, kakršna je bila naša Notranjska — še posebno po uničujoči drugi vojni, je bila postavljena v razmere, ki so terjale najprej kruha, potem šele iger.

Ves naš delavnik je bil tedaj napolnjen s skrbjo za večji kos kruha in za zanesljivejšo streho nad glavo. Zadnja leta smo se trudili in marsikaj tudi napravili za to, da bi svojim otrokom odprli širšo pot do znanja; z umetnostjo pa smo se še vedno ukvarjali komaj ob praznikih: daleč smo še od tega, da bi umetnost v svojih pestrih oblikah postala naš vsakdanji spremljevalec, potreba, uteha in vzpodbuda.

Vendar bi delali silo in krivico sebi in lastnim delovnim uspehom, če bi poskušali iz te otvoritve skovati kako čudežno in nepričakovano prelomnico. Ne, ta skromni, a dragocen trenutek je bil le prvi svetlejši biser, iztisnjen iz dolgoletnih prizade-

vanj in ustvarjalnega trpljenja ne le Lojzeta Perka in njemu sorodnih zaznamovancev, pač pa vseh naših delavcev in kmetov, vse naše družbene srenje.

Skoraj bo deset let, kar smo v Salonu pohištva med Brestovimi razstavljenimi izdelki obesili prvo likovno razstavo. Lojze Perko in Dore Klemenčič-Maj sta 1971. leta prva postavila na ogled svoja dela. Od tistih dob do danes se je v tej trgovini zvrstilo 36 razstav dosti večjega števila avtorjev.

Vmes smo si lahko ogledali še več likovnih prireditev v drugih prostorih in v drugih krajevnih skupnostih — med njimi gotovo najdragocenejšo jubilejno Perkovo razstavo lani v teh dneh v Loški dolini.

Gotovo od tistega pomembnega dogodka v Brestovem salonu do danes ni niti za trenutek ugasnila misel na prostore, v katere bi sodilo vse najzlahtnejše, kar premore Notranjska na področju likovnega ustvarjanja. In tega je nenavadno veliko.

Večkrat smo ob bolj ali manj svečanih priložnostih omenjali, da bo končno le treba poravnati dolg, ki smo ga ves čas čutili do te naše kulture, posebno do likovnega bogastva.

Kakor težko in z bolečino, ki še ni zaceljena, je vendarle treba resnici v zadoščenje priznati, da je moral prvi obrok tega našega kulturnega dolga plačati prav najbolj naš umetnik, ljudski in akademski slikar Lojze Perko — s svojim nenadnim, še danes nerazumljivim odhodom.

Tako je edino naravno in prav, da bo galerija, katere začasni prostor smo pred praznikom svečano odprli — nosila njegovo ime.

Prav je tudi, da smo v tej galeriji prvič postavili javnosti pred oči delo njegovih še mladih let — ciklus risb na temo Martina Krpana, mogočnega, bistro pretkanega, pa vendar pre-

senetljivo moralno jasnega in čvrstega notranjskega človeka, kateremu smo v marsičem podobni tudi še Notranjci današnjih dni.

Naravno in prav je tudi, da je prostor za to, v sebi zaključen in originalno osnovo Perkove stalne zbirke omogočil Brest. Za svojih trideset let samoupravljanja si to dejanje lahko pripiše kot posebno zaslugo, kot dokaz, da je kolektiv ta leta zorel tudi kulturno, da se trudi razumeti tudi nematerialne potrebe kolektiva in širše skupnosti, da ceni tudi delo umetnika, ki je bil s svojimi opravili daleč, s svojo dušo pa tako blizu ljudem, ki si tu služijo kruh.

Ob izdatni tehnični in materialni pomoči Brestovih delavcev — saj so iz zanikrne menze v nekaj dneh uspeli pričarati prav prijeten razstaveni prostor, ob organizacijskih uslugah kulturne skupnosti in skupščine občine so razstavo oblikovali in postavili naši domači mladi umetniki. Njihovo delo je izraz globokega spoštovanja do pokojnega ustvarjalca, spoštovanja, ki ga kljub morebitnim drugačnim prijemom in iskanjem goji do njega naša mlajša slikarska generacija.

Zbirka del Lojzeta Perka se bo bogatila in izpopolnjevala. V nekaj mesecih bo dobila druge, še vedno začasne, toda udobnej-

še prostore v stari cerkniški šoli, da bi tam počakala na stalno mesto v eni najlepših cerkniških hiš na Taboru, kamor tudi sodi.

Ob že sedaj izraženem razumevanju, pripravljenosti in neposredni pomoči družbene skupnosti in posebej združenega dela z velikim upanjem pričakujemo njihovo naklonjenost tudi v prihodnosti.

Ob tem prvem lepem uspehu na poti do Perkove galerije pa smo dolžni posebno zahvalo tudi slikarjevi življenjski tovarišici in njeni družini. Brez njene razumevanja in spodbude bi naše prizadevanje v tem času še ne rodilo sadov.

J. Praprotnik

ZAPUŠČEN (foto Igor Modic)

Osip Šest
Cerkniški originali

VELIKI MORNAR

Da, tam v Cerknici je živel še nekdo! Prav res. Vrag si ga vedi, kako je zablodil v to dolino. Bil je to stari Windisch, c. kr. kanclist pri sodišču, bivši marinar in basist — basso profundo. Pa kakšen basist! ... Ko je stopil iz hiše, ga je bilo slišati že na drugem koncu trga, od Šerkove žage do Homolčeve tišlarije. V svojem prostem času je vodil majhno oštarijo, katere edina privlačnost je bil on sam...

Kot smo že omenili: bil je marinar, bivši mornar — mat na slavni avstrijski fregati »Navarra« in je opravil s to lepo barko pot okrog sveta. To je bila posebnost njegove oštarije (poleg basa seveda). Ko so nastopili sivi jesenski večeri in je Cerkniško jezero zalila voda, so prihajali v njegovo krčmo

cerkniški veljaki, posedli okrog udobne mize in beseda se je razlila in marinar se je otepal, češ: »saj že vse veste, saj sem že sto-krat vse povedal... Kot koketna primadona, katero naprošajo, da bi zapela arijo iz »Tosce«, se je izživela in se ogrela polagoma. Potem je zini eden ali drugi: »Windisch, hudiča, povej no kaj o potovanju okrog sveta!« Suhljati kancljal, a oči so mu žarele, kajti bil je srečen, da je lahko zaplaval z odprtimi jadrmi po morju svojih spominov iz prešlih dni...

Bilo je zelo lepo! ... Pri mizi, ob klavirni petrolejki so sedeli: Jerala in dekan Kunstelj, pa stari Šest je sedel in župan Šerko in potihom se je včasih pritepel Kuskov Jože... Z njim sva se stisnila k peči, včasih je prišel na skri-

vaj tudi kužek Fido in ga je Kuskov Jože pestoval na kolenih...

Windisch pa se je koncem koncev le omeščal in pričel s povestjo... Dim je zavijal petrolejko, dedci so sedli udobneje in nategnili ušesa...

Mornar — mat Windisch je pripovedoval: o prelepi fregati »Navarra«, o tistem poročniku Vasiču. O admiralu Hausu iz Pule... Peljal je vso družbo preko širnih oceanov v neznane dežele, v Indijo, govoril je o pagodah in Kitajskem zidu, nato je prepeljal fregato v skrivnostno otočje, kjer so bili prebivalci ljudožeri, vračal se je v blesteče luke Kalkuta, Singapur in tam je bilo kapitanov v zlatih uniformah na pretek, pa tudi lepih žena se je dotaknil, ko je pripeljal poslušajočo bratovščino na prelepi otok, ki se mu pravi Japon.

Trenutki poslušanja so tekli... petrolejka je le še brnela. Kuskov Jože je previdno odprl vrata, da je dim izplaval, Windisch pa je nadaljeval: »In ko smo stopili v Singapur, je prišel bakren Malajec in mi prodal pest biserov... Kupil jih je kapitan in ta jih je prodal admiralu, admiral pa jih je poklonil cesarici Elizabeti.« Da... res! Ura je postala pozna, a vse bi še poslušalo te čudovite zgodbe, o deželah, ki so onkraj sedmerih morja...

Razen zgodb, ki jih je pripovedoval, je imel Windisch še nekaj... Imel je štiri lepo vezane, debele knjige, z risbami in slikami, ki so govorile o tem potovanju slavne fregate »Navarra«. Ob dobri uri mi je posodil eno ali drugo in to so bile ure sreče... Kaj vse je bilo tam napisano in naslikano! Tam je bil Singalez Melhijor, ki je varal vse prišlece s »humorističnimi« spričevali, češ, da je mož od pravega kova, v spričevalih je bilo pa zapisano, da je Singalez Melhijor »ein Schuft, der betrügt, wo er betrügen kann.« Prve fakirje sem videl v tej knjigi in prve ki-

* Podlež, ki goljufa, kjer le more.

tajske mandarine. Gejše so bile le omenjene. V knjigi ni bilo nič pohujšljivega, to pa res ne!

Tako je bilo! Ako je pričel stari Windisch pripovedovati o svojem dvanajstletnem mornarstvu, smo ga poslušali otroci in odrasli z razprtimi očmi. Mogoče — ni izključeno — jaz sem sedaj celo prepričan, da je brodil Windisch včasih v sferah fantazije... O, že mogoče, celo zanesljivo — nič zato, velik mož je bil vendarle... Od njega imam prvo spoznanje nečesa, česar ne dobiš kar tako: da je svet lep, velik in majhen, in prekrasen...

Pozdravljen, veliki mornar!

Cerkniščica jo je že ubrala v novo strugo — brez slovesne otvoritve

(Iz številke 37—31. oktober)

SERGEJ KRAIGHER NA BRESTU

Po ogledu tovarne ivernih plošč in tovarne pohištva v Cerknici se je v razgovoru še posebej zanimal, kako posluje podjetje, kakšni so samoupravni odnosi, kako se uresničujejo načela gospodarske reforme, kaj predvidevamo na področju integracije, o nagrajevanju strokovnjakov, o kadrovski zasedbi in drugih problemih.

DIPLOMA IN ZLATA SKRINJA V BEOGRADU

Tudi letos nismo ostali brez priznanja. Za najučinkoviteje urejen ambient dnevnih sob KATARINA smo dobili ZLATO SKRINJO, za sistem BARBARA — DIPLOMO.

V ČETIRTO LETO

Seveda ima uredniški odbor tudi svoje načrte za popestritev glasila. Reči moram, da na vsakem sestanku, ki so, mimogrede povedano, zelo sproščeni, tudi ne manjka satiričnih osti. Morda je to tudi razlog, da je eden od sodelavcev dejal, da mu od sestankov niso odveč samo sestanki uredniškega odbora, kjer pogosto zelo parlamentarno obdelujemo posamezne probleme, ki jih nakazujemo z vsebino sestavkov, za katere zadolžujemo posamezne sodelavce. Težave nastanejo z realizacijo naših zamisli, kajti vedeti je treba, da smo v uredniškem odboru sami amaterji, ki imajo svoja delovna mesta.

SPREJEM UPOKOJENCEV

V okviru praznovanja dvajsetletnice samoupravljanja je bil 1. oktobra sprejem za upokojece Bresta. Po evidencah kadrovskega sektorja smo razposlali nad 240 vabil. Upokojevcem so si takega srečanja želeli, kar dokazuje velik obisk. Skoraj dvesto jih je prišlo iz vseh krajev naše občine, pa tudi od drugod, kljub slabemu vremenu.

KAKO SE JE KALIL SAMOUPRAVLJANJE

Nekako sredi leta 1950 je zvezna skupščina sprejela zakon o samoupravljanju podjetja.

Naši sindikati so se resno lotili priprav za uveljavljanje tega zakona. Najlepša priprava je bilo večmesečno tekmovanje med obrati. Za tekmovanje so se obvezali vsi kolektivi po obratih. V Cerknici je pred sedanjo upravno zgradbo stal velik grafikon, ki je kazal rezultate tekmovanja. Tovarne in obrati so dobili drugačno podobo. Napisi na njih so opozarjali, da se nekaj dogaja.

NOVE GARAZE IN GASILSKI DOM

Nove garaže in gasilski dom bodo zgrajeni tam, kjer je nekoč stala Hrenova hiša ob Cerkniščici. Ta prostor zelo ustreza šoferjem avtomobilov in gasilcem, saj imajo dovolj prostora, pa naj bo za popravila avtomobilov, za gasilske vaje, ali pa za dostop. Obenem pa tudi ne bo oviran notranji transport, kar se je doslej pogosto dogajalo prav zaradi parkiranja tovarnih avtomobilov.

DO KOD SMO PRIŠLI V TURIZMU

Program med drugim določa, da bi razvijali sedanje turistične točke Rakov Škocjan, Cerknico, Slivnico, Cerkniško jezero, grad Snežnik z okolico, ob njih pa bi v okolici odpirali še nove. Z razvojem turizma bodo predvsem zasebni kmetovalci dobili možnosti, vključiti se v njegov razvoj, saj nam bo trg povsem približan.

Te zamisli temeljijo na realnih osnovah, ki so preizkušene doma in v tujini. Ne nazadnje pa je treba priznati, da so takšne koncepte že sprejeli vsi gospodarski in politični dejavniki v občini in dali poseben poudarek povezovanju s sorodnimi gospodarskimi dejavniki izven občine, če ne celo izven države.

Slovesno ob občinskem prazniku

18. oktobra je bila svečana seja zborov občinske skupščine, vodstev družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih interesnih skupnosti ob občinskem prazniku. Na njej so bili med številnimi udeleženci tudi član predsedstva SR Slovenije Marjan Breclj, narodni heroj in častni občan naše občine Stane Semič-Daki, komandant teritorialne obrambe Slovenije general Miha Petrič in mnogi vidnejši predstavniki republiških organov, organizacij in skupnosti ter sosednjih občin.

Na svečanosti je po uvodnem pozdravu in čestitki pionirjev govoril predsednik skupščine občine Cerknica Janez PAKIŽ, ki je obudil spomin na uspešno partizansko akcijo 19. oktobra 1941. leta, nato pa izčrpno prikazal dosednji gospodarski in družbeni razvoj naše občine. Posebej se je zaustavil ob iztekajočem srednjeročnem planskem obdobju, nato pa poudaril niz ugotovitev in usmeritev, mimo katerih osnovni nosilci planiranja ne bi smeli v pripravi na oblikovanje, usklajevanje in sprejem srednjeročnih planskih dokumentov za obdobje 1981—1985.

V drugem delu enournne svečanosti je predsednik občinske skupščine izročil delovni organizaciji Gradišče iz Cerknice red dela s srebrnim vencem, s katerim je to delovno organizacijo odlikovalo Predsedstvo SFR Ju-

goslavije, nato pa še letošnja občinska priznanja, ki jih je občinska skupščina podelila šestim posameznikom za pomembne uspehe na njihovem delovnem področju. Ob tej priložnosti je predsednik odbora Bračičeve brigade Stane Kink izročil skupščini občine Cerknica v zahvalo za uspešno sodelovanje knjigo o legendarni 14. diviziji.

V kulturnem programu so nastopili člani pevskega zbora Ta-

bor iz Cerknice in pionirji osnovne šole Notranjski odred iz Cerknice, ki so v pristrčnem nastopu navdušili prisotne.

Po zaključku svečane seje se je večina prisotnih udeležila slavnosti ob otvoritvi Brestove tovarne ognjeodpornih plošč in si ogledala likovno razstavo Lojzeta Perka v Brestovi stari menzi.

A. Pavlič

LETOŠNJA PRIZNANJA

Priznanje občine Cerknica »19. oktober« sta prejela:

Jože FRANK

za pomembne uspehe pri usmerjanju in uveljavljanju samoupravnih socialističnih družbenih odnosov, za zasluge na področju usposabljanja in organiziranja subjektivnih sil, za ustvarjalno delo na področju podružbljanja obrambe in zaščite ter

Jože HREN

za dolgoletno delovanje v družbenopolitičnih organizacijah in organih družbenopolitične skupnosti in za zasluge pri uveljavljanju samoupravnih socialističnih družbenih odnosov.

Plaketo občine Cerknica so prejeli naslednji tovariši:

Brane MIŠIČ

Magda STRAZISAR — Magduška

Jože URBAS

Tone ZIDAR

za posebne zasluge pri uveljavljanju sistema planiranja in dosežene rezultate pri uveljavljanju samoupravnih socialističnih družbenih odnosov, za izvirno in družbeno angažirano literarno predstavitev življenja notranjskega človeka, za pomembne uspehe na področju raziskovalnega dela in oblikovanja novih proizvodov po lastnem tehnološkem postopku.

Letošnji občinski priznanji sta dobila tudi Brestovca Tone Zidar in Jože Urbas (za Mineralko)

Filmi v novembru

11. ob 16. uri in 19.30 — ameriški pustolovski film STRAHOTNI DOZIVLJAJ.
11. ob 16. uri — ameriška risanka ROBIN HOOD.
11. ob 19.30 — brazilska komedija DONA FLOR IN NJENA DVA MOŽA.
11. ob 19.30 — ameriška drama TV MREŽA.
11. ob 19.30 — nemški erotični film RESNIČNE ZGODBE.
11. ob 19.30 — španska drama KARMEN IZ GRANADE.
11. ob 19.30 in 9. 11. ob 16. uri — ameriška komedija DVA FILMA ZA GROŠ.
11. ob 19.30 — ameriška kriminalka NA SLEDI IZSILJEVANJA.
11. ob 19.30 — italijanska drama KAČJE GNEZDO.
11. ob 19.30 — ameriška drama NOTRANJOSTI.
11. ob 19.30 — ameriška komedija POTUJOČI BORDEL.
11. ob 19.30 in 16. 11. ob 16. uri — ameriška komedija HERBI POTUJE V MONTE CARLO.
11. ob 19.30 — ameriški glasbeni film KLUB OSAMLJENIH SRC NAREDNIKA PAPERJA.
11. ob 19.30 — ameriška grozljivka MANITU, DUH ZLA.
11. ob 19.30 — ameriška drama DANDEY, PRAVO DEKLE.
11. ob 19.30 in 23. 11. ob 16. uri — ameriški pustolovski film SUROVO MAŠČEVANJE.
11. ob 19.30 — ameriška drama LJUBEZENSKA ZGODBA, 2. del.
11. ob 19.30 — francoska drama IZKUŠNJE PRVE LJUBEZNI.
11. ob 19.30 — ameriški western ORLOVA PERUT.
11. ob 19.30 in 29. 11. ob 16. uri — ameriški film MOST NA REKI KWAI.
11. ob 19.30 in 30. 11. ob 16. uri — ameriški pustolovski film KLAJEŽ SAM.
11. ob 19.30 — ameriška komedija NEBO LAHKO POČAKA.

Več filmske vzgoje

ZVEZA KULTURNIH ORGANIZACIJ CERKNICA PRIPRAVLJA...

Skupaj z vodstvi Kina Cerknica in Kina Stari trg smo ob sodelovanju s Pionirskim domom iz Ljubljane pripravili nekaj novosti s področja filmske dejavnosti.

Filmska vzgoja za učence osnovnih šol

Za nižjo stopnjo (1. do 4. razred) in višjo stopnjo (5. do 8. razred) smo izbrali za letošnje šolsko leto po tri primerne filme. O vseh šestih filmih bosta najprej posvet in razprava z učitelji iz naših šol in s predavateljem iz Ljubljane. Ta posvet bo v novembru, dal pa naj bi osnovo za razgovor z učenci ob vsakem predvajanjem filmu posebej.

O filmskem sporedu vas bomo obveščali vsak mesec pred posameznimi predstavami.

Filmsko gledališče

Vsako drugo nedeljo v mesecu, od novembra letos do vključno aprila leta 1981, bo v kinu Cerknica ob 10. uri in v kinu Stari trg ob 15. uri filmsko gledališče z izbranimi filmi za učence višjih razredov osnovnih šol, dijakke, študente, ostalo mladino in odrasle.

V nedeljo, 9. novembra bo predstavljena češkoslovaška filmska drama IGRA Z JABOLKOM.

O ostalih filmih vas bomo seznanjali vsak mesec sproti. Abonmajska karta za šest filmskih predstav stane 80,00 dinarjev. Kupite jo lahko pri blagajni kina v Cerknici oziroma v Starem trgu do pričetka teh predstav. Kupite lahko tudi posamične karte neposredno pred predstavo po 15 dinarjev. Uvod k vsakemu filmu in razgovor po njem bo vodil predstavnik Pionirskega doma.

Teden jugoslovanskega filma (»Mala Pula«)

bo od 2. do 7. februarja 1981 v Cerknici in v Starem trgu. Nanj vas bomo še enkrat opozorili in objavili njegov program v januarški številki Brestovega obzornika.

S. Šestanovič

RAZPIS

Strokovna žirija za oblikovanje javnega razpisa in izbor osnutka priznanja občine Cerknica »19. oktober«, grba in zastave občine Cerknica

RAZPISUJE

anonimni natečaj za izdelavo idejnih osnutkov priznanja občine Cerknica »19. oktober«, grba in zastave občine Cerknica.

1. Priznanje občine Cerknica »19. oktober« naj v obliki pokončne plastike, visoke do 25 centimetrov, simbolizira socialno in narodno revolucionarno preteklost notranjskega ljudstva in nezadržnost gospodarskega in družbenega napredka v samoupravni socialistični skupnosti.

2. Grb občine Cerknica naj ob upoštevanju kriterijev, podanih za priznanje, izhaja iz naravnih značilnosti notranjske pokrajine (jezero, gozdovi, Snežnik) in njenih etnoloških značilnosti.

3. Zastava občine Cerknica naj v barvah simbolizira značilnosti pokrajine (gozdovi, travniki, voda). Razmerje med dolžino in širino 2:1. Zastava naj omogoča vsednost občinskega grba.

4. Vsi trije simboli naj vsebujejo elemente, iz katerih bo moč razbrati socialistični značaj skupnosti, ki jo predstavljajo.

5. Priznanje občine Cerknica »19. oktober« naj bo oblikovano tako, da ga bo moč podeljevati po odloku skupščine občine Cerknica, ki določa, da se to priznanje daje najbolj zaslužnim skupnostim in posameznikom za ustvarjalno delo in zasluge pri razvoju gospodarstva in samoupravnih družbenih odnosov.

6. Grb občine Cerknica naj nudi možnost odtisa na svečanih listinah, priznanjih, odličjih, značkah; hkrati pa naj v posebni izvedbi služi kot simbol občine v uradnih prostorih, na prireditvah in svečanostih.

7. Nagrade za izbrane osnutke

a) za priznanje občine Cerknica »19. oktober«:

I. 20.000 din,
II. 15.000 din,
III. 10.000 din;

b) za grb in zastavo občine Cerknica:

I. 15.000 din,
II. 10.000 din,
III. 7.500 din.

Podelitev nagrad pomeni hkrati odkup in pravico do uporabe izbranih del.

Prispevke bo ocenila strokovna žirija pri skupščini občine. Prispevke, označene s šifro, pošljite na naslov: Skupščina občine Cerknica, strokovna žirija za oblikovanje javnega razpisa in izbor osnutka priznanja občine Cerknica »19. oktober«, grba in zastave občine Cerknica do 28. 2. 1981.

Za morebitne dodatne informacije se obrnite na SO Cerknica, tel. 791 111, inter. 006.

Izid natečaja bo objavljen v istih glasilih kot razpis najkasneje v dveh mesecih po preteku razpisnega roka.

Nogomet v naši občini

Letošnjo jesen so člani nogometnega kluba Cerknica na lastno pobudo začeli s tekmovanjem v velikem nogometu. Na prvem sestanku, ki je bil v septembru, so se zbrali predstavniki iz vseh krajevnih skupnosti, razen iz Starega trga. Za občinsko nogometno ligo so se prijavili Cerknica, Nova vas in Slivnica iz Cajnarjev. Ko to pišemo, bi bilo tekmovanje že končano, če ne bi ponagajalo vreme. Tako pa je treba odigrati še nekaj tekem.

Pohvale vredno je, da so se na tekmovanje prijavile tudi popolnoma nove ekipe iz Grahovega, Nove vasi in Slivnice. To kaže, da je za nogomet veliko zanimanje.

Posebno veseli pa smo, da so vse tekme v tovariškem duhu. Gre pravzaprav za dobro organizirano rekreacijsko ligo, ki bi lahko pritegnila še več moštev.

Trenutni vrstni red:

1. CERKNICA, 2. RAKEK, 3. GRAHOVO, 4. NOVA VAS, 5. SLIVNICA.

Ljubitelji nogometa, ki bi se radi vključili v organizacijsko delo tudi obveščamo, da bo v novembru sodniški tečaj za nogometne sodnike. Dodatna obvestila o začetku tečaja boste lahko dobili na ZTKO Cerknica, Gerbičeva 32. J. Zakrajšek

KEGLJAŠKE NOVICE

Dva člana KK Brest sta nastopila na republiškem prvenstvu parov, ki je bilo 18. oktobra v Celju. Z rezultatom 1669 (Založnik 808, Gornik 861) sta zasedla 15. mesto v Sloveniji. Pravico do tega nastopa sta si priborila z zmago na prvenstvu Notranjske.

* Na kegljišču v Luciji pri Portorožu je bilo odigrano prvo kolo primorsko-notranjske lige. Kegljaci KK Brest so bili med 12 nastopajočimi drugi. Drugo kolo tekmovanja bo 16. in 17. novembra v Cerknici.

REZULTATI:

1. Ajdovščina 5096
2. Brest 5084
(Hlabše 825, Prešeren 848, Kraševac 834, Urbas 839, Založnik 871, Gornik 867)

3. Izola	5076
4. Gorica	5016
5. Proteus-Postojna	4900
6. Krn-Bovec	4881
7. Ilirska Bistrica	4848
8. Logatec	4836
9. Koper	4825
10. Tomos-Koper	4754
11. Idrija	4565
12. Ankarana	4513

* 26. oktobra so člani KK Brest nastopili na turnirju v Postojni, na katerem je nastopilo 126 tekmovalcev iz Slovenije in Hrvaške. Založnik je z rezultatom 886 zasedel 8. mesto, Gornik z 856 in Kraševac z 855 pa sta zasedla 17. in 18. mesto.

F. Gornik

Športni portreti

Tokrat smo se pogovarjali z ROLANDOM TURŠIČEM.

— Najprej se predstavi!

Rojen sem leta 1961 in obiskujem smučarsko gimnazijo v Škofji Loki.

— Tvoji največji uspehi?

Leta 1970 sem kot mlajši pionir zmagal na meddruštveni tekmi v Kamniku in bil na državnem prvenstvu šesti. Leta 1971 sem bil drugi na republiškem prvenstvu in tretji na državnem prvenstvu za mlajše pionirje. Bil sem tudi član štafete SK Loška dolina, ki je bila tretja na državnem prvenstvu.

Leta 1975 sem zmagal na republiškem prvenstvu in bil peti na državnem prvenstvu za starejše pionirje.

Leta 1976 sem bil drugi in leta 1977 tretji na Bloških tekih med mlajšimi mladinci.

Lani sem bil zmagovalac jugoslovanske memorialnega pokala, ki obsega tri tekme: v Dražgošah (1. mesto), na Igmanu (2. mesto) in tretja v Mrkopolju (3. mesto).

Bil sem drugi v biatlonu na republiškem prvenstvu in tretji v biatlonu na državnem prvenstvu.

Letos sem bil četrti na državnem prvenstvu v biatlonu in šesti v »solo« teku. Bil sem tudi član jugoslovanske reprezentance v biatlonu na svetovnem mla-

dinskem prvenstvu na Igmanu, kjer sem dosegel 42. mesto.

— Kako pa naprej?

Sedaj treniram v A-reprezentanci. Vse priprave so usmerjene na olimpijske igre leta 1984 v Sarajevu. V letošnji sezoni pa je cilj svetovno prvenstvo v Lahitju in seveda čimboljše uvrstitve na mednarodnih tekmovanjih v Švici, Avstriji, Nemčiji.

— Kako uskladiš treninge s šolo?

V športni gimnaziji v Škofji Loki so urniki usklajeni s treningi, česar ni bilo v gimnaziji v Postojni, ko sem moral zaradi velike odsotnosti delati izpite za vse leto. V Škofji Loki pa je pri profesorjih več razumevanja in te vprašajo tedaj, ko se za neko snov pripraviš.

— Videl si veliko sveta. Kje ti je bilo najbolj všeč?

Po mojem je najlepše v Avstriji, kjer imajo zelo urejena smučišča, pa tudi ljudje so zelo poštene. Opremo lahko pušiš čez noč zunaj, pa jo boš naslednji dan našel tam, kjer si jo pustil. Je pa Avstrija zelo draga. Všeč mi je tudi Poljska, le da so na meji vedno velike težave.

— Ali so smučarski teki primerne rekreacije za delovne ljudi?

Smučarski teki so zelo primerne rekreacije v zimskem času, kar se vidi tudi v tem, da je

Množični pohod na Slivnico ob občinskem prazniku je preprečilo izredno slabo vreme.

Šole v naravi uspele

Tudi letos so posamezne šole v naši občini organizirale šole v naravi. Kaj je pravzaprav njihov namen? Spoznavanje morja, življenja v njem in na koncu tudi učenje plavanja za otroke, ki ne znajo plavati. Letos je bilo v šoli v naravi 178 otrok iz naše občine, učenci četrtilnih razredov.

Šole so bile organizirane na Rabu — učenci iz Cerknice, Rakovčani so bili v Umagu, otroci iz Starega trga in Nove vasi pa v Pacugu na slovenski obali. Zanimiv je tudi podatek, da je bilo med njimi kar 109 neplavalcev. Ob zaključku šole jih je ostalo samo še 20, ki niso izpolnili kriterijev plavalcev.

V desetih dneh šole v naravi so bili opravljeni tudi preizkusi v plavanju za bronasti, srebrni in zlati delfin. Bronasti znak je dobilo sto učencev, srebrnega 82 in zlatega 19. Med njimi je bilo mnogo takih, ki so osvojili vse tri značke. Sodimo lahko, da je to zelo lep uspeh, h kateremu so veliko pripomogli vsi voditelji in učitelji. Pohvaliti velja tudi to, da v posameznih šolah ni prišlo do večjih poškodb.

Najboljše pogoje za učenje plavanja so imeli otroci na Rabu. Zato bi verjetno veljalo razmisliti, da bi v prihodnjem letu šole združile svoj kader in odšle v šolo v naravi skupaj na otok Rab. V domu elektro go-

spodarstva je namreč še dovolj prostora.

Za konec lahko zapišemo še nekaj: poleg znanja, ki ga daje šola učencem, dobijo tudi praktično znanje, ki jim lahko kdaj v prihodnje reši tudi življenje.

Dol sredstev za šolo so prispevali starši, del izobraževalna skupnost, vaditelje plavanja pa je financirala telesno-kulturna skupnost. Zahvaliti se je treba vsem učiteljem in učiteljicam ter vaditeljem, ki so svoje pedagoško delo zelo uspešno opravili. J. Zakrajšek

BRESTOV OBZORNIK — glasilo delovne organizacije Brest Cerknica, n. sol. o.

Glavni in odgovorni urednik Božo LEVEC.

Ureja uredniški odbor: Marta DRAGOLIČ, Vanda HACE, Ana KOGEJ, Božo LEVEC, Marta MODIC, Leopold OBLAK, Anton OBREZA, Bernarda PETRIČ, Beno ŠKERLJ, Irena ZEMLJAK in Viktor ŽNIDARŠIČ. Foto: Jože Škrli.

Tiska Železniška tiskarna v Ljubljani. Naklada 2800 izvodov.

Glasilo sodi med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov (mnenje sekretariata za informiranje izvršnega sveta SR Slovenije, št. 421-1/72 z dne 24. oktobra 1974)

vsako zimo več ljudi na smučeh in vedno več jih hodi na množične teke. V kovinoplastiki in v Brestovi žagalnici so že kupili tekaške smuči in tako lahko delavec naredi prve korake na izposojenih smučeh. Skoraj vsak si potem kupi svoje smuči. Poleti pa sta primerni rekreaciji kolesarjenje in tek v naravi.

V Loški dolini bi bilo potrebno urediti TRIM stezo in TRIM kabinet.

— Koga predlagaš za razgovor v naslednji številki?

Za naslednjo številko predlagam FRANCA ČEBOHINA.

OBČINSKI KROS

4. oktobra je bil v Cerknici občinski kros. Žal je bila udeležba precej skromna. Predvsem smo pričakovali več mladine iz osnovnih šol. Mlajši mladinci, starejši mladinci in člani so zato nastopili skupaj na članski progi, najboljši pa je bil mlajši mladinec Marko Zgonc.

Zmagovalci v posameznih kategorijah:

ml. pionirji A: Robert Kužnik (Cerknica)
ml. pionirji B: Matjaž Bavdek (Cerknica)

ml. pionirke A: Zvezdana Jemec (Grahovo)

ml. pionirke B: Andreja Jernejčič (Rakek)

st. pionirji A: Mitja Udovič (Rakek)

st. pionirke A: Tonči Sedevčič (Rakek)

člani: Marko Zgonc (Cerknica)
veterani A: Miro Mlinar (Cerknica)

Na podlagi rezultatov smo postavili občinsko reprezentanco, ki nas je v sedmih kategorijah zastopala na republiškem krosu v Radovljici. Lani je Cerknica zasedla 29. mesto med slovenskimi občinami. Letos pričakujemo podobno uvrstitev. S. Ferfila

DELAJSKE ŠPORTNE IGRE

Na baliniščih Bresta v Cerknici je bilo občinsko sindikalno prvenstvo v balinanju za posameznike, ki ga je pripravila komisija za šport in rekreacijo pri občinskem sindikalnem svetu. Nastopilo je 42 tekmovalcev.

VRSTNI RED:

1. Kebe Alojz, Brest Pohištvo
2. Kunstek Miro, Brest — Masiva
3. Tavželj Franc, SO Cerknica
4. Drobnič Marjan, Brest — Mineralka
5. Mestek Ivo, Brest — Mineralka
6. Škrli Alojz, GG Cerknica
7. Tavželj Jože, Brest — Pohištvo
8. Dekleva Ludvik, Brest — SD